

SAKSUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 23/2270-1
Saksbehandler Sunniva Helland

Politisk organisering - valgperioden 2023 - 2027

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	13.09.2023	23/23
2 Eldrerådet	13.09.2023	23/23
3 Miljø- og teknisk utvalg (31.10.2019 - 30.11.2023)	13.09.2023	23/34
4 Livsløpsutvalget	13.09.2023	23/11
5 Kulturutvalget (31.10.2019 - 30.11.2023)	13.09.2023	23/10
6 Formannskapet 2019 - 2023	14.09.2023	23/31
7 Kommunestyret 2019-2023	28.09.2023	23/68
8 Kommunestyret	30.11.2023	23/18

Råd for personer med funksjonsnedsettelse har behandlet saken i møte 13.09.2023 sak 23/23

Ole Henrik Grønn (Ap) fremmet følgende forslag:

Rådet for mennesker med funksjonsnedsettelse anbefaler kommunen at det opprettes et felles råd i kommende kommunestyre periode.

Rådet anbefaler at utvalgsmodellen opprettholdes.

Votering

Ole Henrik Grønns (Ap) forslag ble enstemmig vedtatt.

Råd for personer med funksjonsnedsettelsers innstilling

Rådet for mennesker med funksjonsnedsettelse anbefaler kommunen at det opprettes et felles råd i kommende kommunestyre periode.

Rådet anbefaler at utvalgsmodellen opprettholdes.

Eldrerådet har behandlet saken i møte 13.09.2023 sak 23/23

Votering

Eldrerådets innstilling

Eldrerådet er delt i om eldrerådet og rådet for personer med nedsatt funksjonsnedsettelse bør bestå slik det er i dag.

Eldrerådet er usikker på om et foreslått sammensatt råd vil ivareta saker som berører eldre på en like god måte som dagens rådsmodell.

Eldrerådet ber om at utredning om sammenslåing behandles i rådene før det vedtas.

Miljø- og teknisk utvalg har behandlet saken i møte 13.09.2023 sak 23/34

Odd Eldrup Olsen (Ap) fremmet følgende vedtak:

Dagens utvalgsstruktur og ansvarsområde opprettholdes

Votering

Ved alternativ votering mellom kommunedirektørens forslag til vedtak og forslag fra Odd Eldrup Olsen (Ap) ble forslaget fra Olsen (Ap) enstemmig vedtatt.

Miljø- og teknisk utvalgs innstilling

Dagens utvalgsstruktur og ansvarsområde opprettholdes

Livsløpsutvalget har behandlet saken i møte 13.09.2023 sak 23/11

Dag Gjestebys (H) fremmet følgende forslag:

Saken tas til orientering.

Ole Henrik Grønn (A) fremmet følgende forslag:

Dagens utvalgsmodell videreføres.

Votering

Kommunedirektørens forslag til vedtak falt enstemmig.

Ved alternativ votering mellom Dag Gjestebys (H) sitt forslag og Ole Henrik Grønn (A) sitt forslag ble Dag Gjestebys (H) forslag vedtatt med 8 mot 1 stemme.

Parti	Dag Gjestebý (H)	Ole Henrik Grønn (Ap)
Arbeiderpartiet (2)	1	1
Høyre (3)	3	
Kristelig Folkeparti (1)	1	
Rødt (1)	1	
Senterpartiet (1)	1	
Venstre (1)	1	

Livsløpsutvalgets innstilling

Saken tas til orientering.

Kulturutvalget har behandlet saken i møte 13.09.2023 sak 23/10

Kulturutvalget fremmet følgende fellesforslag:

Det nye kommunestyret bør selv få ta stilling til den politiske organiseringen og utvalgenes myndighet for perioden 2023-2027.

Kulturutvalget 2021-23 anbefaler det nye kommunestyret å beholde og videreutvikle et eget utvalg for kultur.

Votering

Kulturutvalgets fellesforslag ble enstemmig vedtatt.

Kulturutvalgets innstilling

Det nye kommunestyret bør selv få ta stilling til den politiske organiseringen og utvalgenes myndighet for perioden 2023-2027.

Kulturutvalget 2021-23 anbefaler det nye kommunestyret å beholde og videreutvikle et eget utvalg for kultur.

Formannskapet har behandlet saken i møte 14.09.2023 sak 23/31

Ragni Macqueen Leifson (Ap) fremmet følgende forslag:

Dagens utvalgsstruktur og ansvarsområder opprettholdes.

Formannskapet fremmet følgende fellesforslag:

Det nye kommunestyret bør selv få ta stilling til den politiske organiseringen og utvalgenes myndighet for perioden 2023-2027.

Kulturutvalget beholdes og videreutvikles som eget utvalg for kultur.

Ragni Macqueen Leifson trakk sitt forlag.

Votering

Ved alternativ votering mellom kommunedirektørens forslag til vedtak og fellesforslaget fra formannskapet, ble fellesforslaget enstemmig vedtatt.

Som saksordfører oppnevnes Sara Sægrov Ruud (V).

Formannskapets innstilling

Det nye kommunestyret bør selv få ta stilling til den politiske organiseringen og utvalgenes myndighet for perioden 2023-2027.

Kulturutvalget beholdes og videreutvikles som eget utvalg for kultur.

Kommunestyret har behandlet saken I møte 28.09.2023 sak 23/68

Kai Strat (H) fremmet følgende forslag:

Saken utsettes og behandles i kommunestyremøte i november 2023.

Votering

Kai Strats (H) forslag ble enstemmig vedtatt.

Kommunestyrets vedtak

Saken utsettes og behandles i kommunestyremøte i november 2023.

Kommunestyret har behandlet saken i møte 30.11.2023 sak 23/18

Leder av valgkomiteen Dag Eikeland fremmet valgkomiteens innstilling:

Politisk Organisering – Valgperioden 2023 – 2027

- Miljø- og teknisk utvalg opprettholdes med 9 representanter.
- Livsløpsutvalget deles opp i 2 nye utvalg. Med 7 representanter i hvert utvalg
 - Oppvekst
 - Helse og omsorg
- Kulturutvalget fortsetter med 7 representanter.
- Råd for personer med funksjonsnedsettelse og Eldrerådet slås i sammen til et nytt råd med 7 representanter 2 politikere og resterende 5 fra gjeldende organisasjoner.
- Ungdomsrådet opprettholdes som tidligere.

Kommunestyret vedtar utvalgenes ansvarsområder og vedtaksmyndighet i politisk sak om revidering av «Reglement for politiske organer i Risør Kommune» dette revideres fortløpende 1 kvartal i 2024.

Votering

Valgkomiteens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Kommunestyrets vedtak

Politisk Organisering – Valgperioden 2023 – 2027

- Miljø- og teknisk utvalg opprettholdes med 9 representanter.
- Livsløpsutvalget deles opp i 2 nye utvalg. Med 7 representanter i hvert utvalg
 - Oppvekst
 - Helse og omsorg
- Kulturutvalget fortsetter med 7 representanter.
- Råd for personer med funksjonsnedsettelse og Eldrerådet slås i sammen til et nytt råd med 7 representanter 2 politikere og resterende 5 fra gjeldende organisasjoner.
- Ungdomsrådet opprettholdes som tidligere.

Kommunestyret vedtar utvalgenes ansvarsområder og vedtaksmyndighet i politisk sak om revidering av «Reglement for politiske organer i Risør Kommune» dette revideres fortløpende 1 kvartal i 2024.

Politisk organisering - valgperioden 2023 - 2027

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Miljø- og teknisk utvalg opprettholdes.

Antall utvalg reduseres fra tre til to ved at Livsløpsutvalg og Kulturutvalg slås sammen til ett utvalg – Bærekraftsutvalget, med ni medlemmer.

Mulighet for å slå sammen Råd for personer med funksjonsnedsettelse og Eldreråd til et felles råd utredes. Gjeldende organisasjoner gis mulighet til å uttale seg før kommunestyret gjør endelig vedtak. Ungdomsråd opprettholdes som tidligere.

Kommunestyret vedtar utvalgenes ansvarsområder og vedtaksmyndighet i politisk sak om revidering av «Reglement for politiske organer i Risør kommune» .

Vedlegg

Saksutskrift - Ny politisk organisering
(Sak 19/75 kommunestyret 20.06.2019)

Kort resymé

Sak om politisk organisering for valgperioden 2023 – 2027.

Saken gir et innblikk i tidligere organiseringer og vedtak som er fattet. Henvisninger til lovtekster om hvilke og hvordan folkevalgte organer opprettes, og alternativer for organisering for kommende valgperiode 2023 – 2027.

Kommunedirektøren innstiller på å redusere antall utvalg med ett. Det vil si at Miljø- og teknisk utvalg opprettholdes, mens Livsløpsutvalget og Kulturutvalget slås sammen til et utvalg; Bærekraftsutvalget. Utvalget vil jobbe tverrsektorielt knyttet opp mot bærekraftige tjenester/innsatstrappen og kommunens foreslåtte visjon; «Sammen om et bærekraftig og levende samfunn», dette vil inkludere utvikling av gode og inkluderende nærmiljøer og bomiljøer, gode barnehager, skoler og helsetjenester og stimulere til et inkluderende samfunn med rike sosiale nettverk, frivillighet, kunst, kultur- og idrettsaktiviteter.

Alternativt foreslår kommunedirektøren å legge ned utvalgene (med unntak av Miljø- og teknisk), ansvarsområdene vil da flyttes til formannskapet, eventuelt kan hele eller deler av ansvarsområdene tas tilbake til kommunestyret, slik at sakene behandles direkte der. Det kan opprettes arbeidsutvalg for spesifikke oppgaver/områder ved behov.

Videre vil kommunedirektørens foreslå å slå sammen Råd for personer med funksjonsnedsettelser og Eldreråd til et felles råd, dette må utredes og gjeldende organisasjoner skal gis mulighet til å uttale seg før kommunestyret gjør endelig vedtak. Ungdomsråd opprettholdes som tidligere.

Saksopplysninger

Denne saken fremmes for å gi de folkevalgte mulighet til å vedta organisering for ny valgperiode 2023 – 2027. Det er en politisk beslutning hvordan folkevalgte organer skal organiseres. Kommunedirektøren vil fremme alternative forslag i saken, og vil samtidig påpeke at det ikke nødvendigvis må gjøres endringer fra dagens organisering.

Den politiske organiseringen i Risør kommune ble sist gjennomgått og vedtatt endret av kommunestyret 20.06.2019 i sak 19/75 (vedlagt). Da ble komiteer for Helse- og omsorg, og Oppvekst og inkludering slått sammen til et nytt Livsløpsutvalg med ni medlemmer. Komite for miljø- og teknisk ble vedtatt opprettholdt og endret navn til Miljø- og teknisk utvalg.

I kommunestyret 31.10.2019 ble det i sak 19/111 vedtatt at det i tillegg skulle opprettes et kulturutvalg med 7 medlemmer. Kulturkomiteen hadde da vært nedlagt fra 2018 (PS 104/17). Det ble vedtatt at valg av representanter til alle tre utvalgene skulle gjennomføres ved forholdstallsvalg. Videre vedtok kommunestyret en anbefaling om at bare representanter og vararepresentanter i kommunestyret skulle være valgbare som representanter i utvalgene. Som vararepresentanter i utvalgene var det viktig at så mange som mulig av vararepresentanter og representanter i kommunestyret samt listekandidater ved kommunevalget i 2019 skulle velges.

I inneværende valgperiode er det fra representanten Dag Gjestebý (H) fremmet interpellasjon med forslag om å legge ned Livsløpsutvalget og Kulturutvalget med henvisning til kommunedirektørens forslag til endret arbeidsopplegg i sak 19/75, der kommunedirektøren ut ifra en erfaring med utvalgene og hvordan de fungerte foreslo å legge dem ned (med unntak av Miljø- og teknisk utvalg som ivaretar lovpålagte oppgaver etter plan- og bygningsloven). Argumentasjonen fra kommunedirektøren var da blant annet å gjøre det mer interessant å sitte i kommunestyret, slanke beslutningsprosessene og beholde «makten» i kommunestyret som er direkte valgt av folket. I tilknytning til dette forslaget ble det også foreslått å forlenge kommunestyremøtene ved å begynne møtene tidligere på dagen.

Interpellasjonen fra Dag Gjestebý ble behandlet i kommunestyret 26.11.2020 i sak [20/162](#). Forslaget om nedleggelse av utvalgene i interpellasjon fra Dag Gjestebý (H) falt med 16 mot 13 stemmer.

Folkevalgte organer

I kommuneloven § 5-1 er det listet opp hvilke folkevalgte organer som skal opprettes etter bestemmelsene i loven:

§ 5-1.Folkevalgte organer

Folkevalgte organer skal opprettes etter bestemmelsene i denne loven eller etter bestemmelser om slike organer i andre lover.

Folkevalgte organer etter denne loven er

- a) kommunestyre og fylkesting
- b) formannskap og fylkesutvalg
- c) kommuneråd og fylkesråd
- d) utvalg, inkludert kommunedelsutvalg og kontrollutvalg
- e) arbeidsutvalg
- f) felles, folkevalgt nemnd i vertskommunesamarbeid
- g) kommunestyre- og fylkestingskomiteer
- h) styret for deler av den kommunale eller fylkeskommunale virksomheten i parlamentarisk styrte kommuner eller fylkeskommuner
- i) representantskap og andre styringsorganer for et interkommunalt politisk råd
- j) representantskap for et kommunalt oppgavefellesskap
- k) et kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalgt organ hjemlet i særlov.

Folkevalgte organer som er nevnt i andre ledd bokstav a til d og g, skal ha navn som inkluderer den betegnelsen som er brukt om organet der. I navnet kan betegnelsen by eller herad brukes i stedet for betegnelsen kommune.

Med folkevalgte menes i denne loven medlemmer av kommunestyret og fylkestinget og personer som et folkevalgt organ har valgt inn i et folkevalgt organ eller et annet kommunalt organ etter § 5-2. Personer nevnt i § 7-3 første ledd bokstav b og c og som er valgt inn i underordnet styringsorgan i kommunalt oppgavefellesskap, er likevel ikke å anse som folkevalgte.

§ 5-2.Andre kommunale organer

Andre kommunale organer skal opprettes etter bestemmelsene i denne loven.

Andre kommunale organer etter denne loven er

- a. partssammensatte utvalg
- b. styret for en institusjon
- c. underordnede styringsorganer for et kommunalt oppgavefellesskap
- d. styret for et kommunalt eller fylkeskommunalt foretak
- e. eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom, og arbeidsutvalg for disse.

For øvrig gjelder de samme bestemmelsene som for folkevalgte organer etter § 5-1.

Utvalg

Om kommunestyret ønsker å opprettholde utvalgsmodellen skal faste utvalg opprettes etter kommuneloven § 5-7. Det er da opp til kommunestyret hvor mange utvalg som skal opprettes, hvor mange medlemmer (minst tre) og hvem som velges som representanter og vararepresentanter. Representantene som velges må være valgbare etter kommuneloven § 7-2 tredje ledd. Valg til utvalg gjøres som avtalevalg med mindre minst et medlem av kommunestyret krever at det avholdes forholdsvalg. Leder og nestleder skal velges ved flertallsvalg. Det er krav til 40 % kjønnsbalanse, og det kan ikke vedtas andre forutsetninger for valgbarhet som gjør at kjønnsbalansen ikke kan opprettholdes. Det er forslagsstillers ansvar å innhente skriftlig samtykke (skriftlig samtykke kan gis på papir, e-post, SMS ol.). Kommunedirektøren vil i utgangspunktet ikke kreve å få overlevert skriftlige samtykke, men vil påpeke at det er forslagsstiller ansvar at det er i orden.

Alternativt kan kommunestyret vedta å gå tilbake til komitemodellen etter kommuneloven § 5-9. Hovedforskjellen er at kommunestyrekomiteer bare kan bestå av kommunestyrerepresentanter, alle representantene må være med i en komite og komiteen kan ikke gis vedtaksmyndighet.

§ 7-2 Valgbarhet og plikt til å ta imot valg

tredje ledd:

En person er valgbar og plikter å ta imot valg hvis følgende vilkår er oppfylt:

- a. Han eller hun har stemmerett ved kommunestyre- og fylkestingsvalg.
- b. Han eller hun er innført i folkeregisteret som bosatt i kommunen eller i en av kommunene i fylket på tidspunktet for det aktuelle valget.
- c. Han eller hun har skriftlig samtykket til å stille til valg.

§ 5-7. Utvalg

Kommunestyret og fylkestinget kan selv opprette utvalg for kommunale og fylkeskommunale formål og for deler av den kommunale eller fylkeskommunale virksomheten. Kommunestyret kan selv også opprette utvalg med ansvar for en geografisk del av kommunen (kommunedelsutvalg). Utvalg etter denne paragrafen skal ha minst tre medlemmer.

Kommunestyret og fylkestinget velger selv en leder, en nestleder og øvrige medlemmer og varamedlemmer til utvalget. Kommunestyret og fylkestinget fastsetter selv hva slags saker utvalget skal behandle. Utvalget kan få tildelt vedtaksmyndighet hvis ikke noe annet følger av lov.

Utvalget kan opprette et arbeidsutvalg med medlemmer som er valgt blant medlemmene av utvalget. Dette kravet gjelder ikke når kommunedelsutvalg velger arbeidsutvalg. Utvalget kan selv når som helst omorganisere eller nedlegge slike arbeidsutvalg.

Utvalget kan gi lederen eller arbeidsutvalget myndighet til å treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning, hvis ikke kommunestyret eller fylkestinget selv har bestemt noe annet. Kommunedelsutvalg kan i tillegg gi lederen av administrasjonen i kommunedelen tilsvarende myndighet.

Kommunestyret og fylkestinget kan selv når som helst omorganisere eller nedlegge utvalg.

Faste utvalg etter kommuneloven § 5-7 kan (men må ikke) også bestå av andre enn valgte kommunestyremedlemmer og de kan (men må ikke) gis vedtaksmyndighet.

Antall møter og saker i råd og utvalg 2020 - 2023.

I tillegg til politiske saker er det gitt orienteringer som hører til under utvalgenes/rådenes ansvarsområder.

Utvalg		2020	2021	2022	2023 (til og med 30.06)
Livsløpsutvalg	Antall møter	9	7	9	4
	Antall saker	18	21	21	7
Miljø- og teknisk utvalg	Antall møter	11	9	9	6
	Antall saker	41	59	71	26
Kulturutvalg	Antall møter	10	9	7	4
	Antall saker	21	36	20	6

Råd		2020	2021	2022	2023 (til og med 30.06)
Eldrerådet	Antall møter	9	7	6	5
	Antall saker	8	11	9	7
Råd for personer med funksjonsnedsettelse	Antall møter	8	7	7	5
	Antall saker	8	10	10	7
Ungdomsrådet	Antall møter	4	6	5	
	Antall saker	16	25	33	

Ved telling av antall saker er godkjenning av protokoll, eventuelt og gjennomgang av saker til kommunestyret holdt utenom. Erfaring viser at Eldrerådet og Råd for personer med funksjonsnedsettelse i all hovedsak behandler de samme politiske sakene:

- I 2020 ble 7 saker behandlet i begge rådene.
- I 2021 ble 8 saker behandlet i begge rådene.
- I 2022 ble 8 saker behandlet i begge rådene.
- Hittil i 2023 er 6 saker behandlet i begge rådene.

Forslag

Alternativ 1. (kommunedirektøren tilrår dette)

Antall utvalg reduseres fra tre til to ved at Livsløpsutvalg og Kulturutvalg slås sammen til ett Bærekraftsutvalg, med ni medlemmer.

- Utvalget etableres med hjemmel i kommuneloven § 5-7.
- Utvalget får ni medlemmer.
- Ansvarsområder må gjennomgå i ny sak, men utvalgets mandat vil i hovedsak handle om å få til bærekraftige tjenester ved fokus på «Innsatstrappen».
- Utvalget vil jobbe tverrsektorielt knyttet opp mot innsatstrappen og kommunens foreslåtte visjon; «Sammen om et bærekraftig og levende samfunn», dette vil inkludere utvikling av gode og inkluderende nærmiljøer og bomiljøer, gode barnehager, skoler og helsetjenester og stimulere til et inkluderende samfunn med rike sosiale nettverk, frivillighet, kunst, kultur- og idrettsaktiviteter.
- For å skape bærekraftig utvikling må vi jobbe på tre områder: Klima og miljø, økonomi og sosial bærekraft. Bærekraft handler om en sammenheng mellom disse tre dimensjonene. Bærekraftsutvalget er tiltenkt å ha mest fokus på sosiale forhold.
- Fra FNs beskrivelse av Sosiale forhold i bærekraftssammenheng:
«Utdanning, anstendig arbeid, likestilling, kulturelt mangfold og et godt helsetilbud er bare noen av områdene som berøres. Sosiale forhold sier dermed noe om hvordan mennesker har det i et samfunn, om de får oppfylt rettighetene sine, og om de har mulighet til å påvirke egne liv og samfunnet de lever i.»

Begrunnelse:

- Arbeidet i kommunen for å sikre bærekraftige tjenester fremover er sterkt knyttet opp mot kommunens bruk av Innsatstrappa. Det er derfor nyttig at dette også reflekteres i den politiske organiseringen.
- Ansvarsområder både i tidligere Livsløpsutvalg og Kulturutvalg hører hjemme i innsatstrappen.
- Kommunens foreslåtte visjon «Sammen om et bærekraftig og levende samfunn» (bemerk at visjon på dette tidspunkt ikke er vedtatt) fordrer også at vi jobber tverrsektorielt, det er derfor en fordel at utvalget får et helhetlig perspektiv.
- Utvalget kan fungere som et politisk verksted for å sette saker på dagsorden
- Ved at en sak går via et politisk utvalg før den går til kommunestyret, kan en få en grundigere politisk behandling av saken.
- Utvalget kan bidra til bedre kontakt og dialog mellom politikk og administrasjon
- Utvalget vil kunne fungere som et rekrutteringssted for nye politikere
- Ved flere anledninger ved dagens modell med ett Kulturutvalg og ett Livsløpsutvalg hender det stadig at saker ligger i grenselandet mellom disse utvalgene. Dette gjelder bla. saker knyttet til folkehelse, bosetting, inkludering og levekår i vid forstand og det er en klar fordel at politikerne (og kommunedirektøren) ser disse sakene i sammenheng. Flere saker og orienteringer går i dag i begge utvalgene.

Alternativ 2

Livsløpsutvalg og Kulturutvalg legges ned – ansvarsområdene overflyttes til formannskapet.

Eventuelt kan hele eller deler av ansvarsområdene tas tilbake til kommunestyret, slik at sakene behandles direkte der.

- Saker som i dag går til disse utvalgene, overføres til formannskapet. Saker som er relevante for lovpålagte råd, går som tidligere også via disse.
- Kommunestyret kan også vurdere om deler av ansvarsområdet skal behandles direkte i kommunestyret (f. eks at Kulturutvalgets ansvarsområder flyttes til formannskap, mens Livsløpsutvalget ansvarsområder tas tilbake til kommunestyret). Hvor ansvaret skal ligge må vedtas av kommunestyret i egen politisk sak: Revidering av «Reglement for politiske organer i Risør kommune».
- Det kan opprettes arbeidsutvalg for spesifikke oppgaver/områder ved behov (skolestruktur, byjubileum osv.).

Begrunnelse:

- Det blir betydelig færre møter for politikerne. Dette kan ha positive konsekvenser både for den enkelte politiker (bedre tid til familie, jobb, andre interesser m.m.) og økonomi (reduerte møtekostnader)
- Erfaringer med dagens utvalg er at det kommer få saker til behandling, det er mye orienteringer og de fungerer dårlig som politiske verksted. Orienteringer som per i dag blir gitt i utvalgene kan alternativt oversendes til kommunestyret i skriftlig form.
- Det kan argumenteres for at det oppleves lite meningsfullt å være folkevalgt i et organ som har lite eller ingen beslutningsmyndighet.
- Det er også kommunedirektørens erfaring at innstillinger fra utvalg ofte ikke blir vektlagt når saken kommer til kommunestyret til behandling; da starter den politiske debatten med blanke ark.
- Behandlingen i forkant i partigruppene blir enklere å gjennomføre og blir en svært viktig del av den politiske prosessen. Etter det kommunedirektøren kjenner til er det i dag ulik praksis på dette, men ofte skjer behandlingen i partigruppene mellom behandling i utvalg og møtet i kommunestyret.
- Å ha færre utvalg å forholde seg til og organisere vil gi noe mer «rom» for administrasjonen å jobbe med saker.
- Det kan gi en mer helhetlig organisering, der flere saker blir behandlet i politiske organer der kommunedirektør og ordfører deltar.

Øvrige organisering

Kommunedirektøren foreslår at Miljø- og teknisk utvalg opprettholdes. Utvalget ivaretar lovpålagte oppgaver etter plan- og bygningsloven

Råd

Kommunedirektøren vil foreslå at det opprettes et felles råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse. Etter forskrift om medvirkningsordninger § 4 kan kommunen opprette et felles råd dersom det ut i fra lokale forhold er nødvendig. Berørte organisasjoner skal i så tilfelle bli hørt før det blir endelig vedtatt.

Forskrift om medvirkningsordninger § 4, andre ledd:

«Organisasjoner for eldre, organisasjoner for personer med funksjonsnedsettelse og etablerte råd for eldre og for personer med funksjonsnedsettelse i kommunen eller fylket, skal bli hørt før kommunestyret eller fylkestinget avgjør om det skal opprettes ett felles råd.»

Organisasjoner som representerer henholdsvis eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom har rett til å fremme forslag om medlemmer til det rådet som representerer deres interesser. Kommunedirektøren vil ved henvendelse til organisasjonene be om uttalelse til sammenslåing av de to rådene. Organisasjonens uttalelser vil tas med i den politiske saken der kommunestyret vedtar representantene til rådene, eventuelt til ett felles råd. Ungdomsrådet fortsetter som tidligere.

Begrunnelse:

Med henvisning til skematisk oversikt over antall saker i rådene (tidligere referert i denne saken), behandler rådene med kun noen få unntak de samme sakene i løpet av et år, og det gis mange fellesorientering. Fellesorienteringer gis før møtene formelt settes. Det gir litt uklare ansvarsområder; hvem leder ordet? Hvem har talerett osv. Det blir heller ikke protokollført noe fra en slik orientering. Ved å slå sammen til et felles råd for Eldrerådet og «Rådet» vil administrasjonen kunne gi en bedre støtte, blant annet ved at saksbehandler ved behov kan være tilstede under rådets behandling av saken.

Det er ofte overskrivende interessefelt for begge rådene i de politiske sakene. Kommunedirektøren vil likevel påpeke at dette ikke alltid vil være tilfelle. Kommunedirektøren vil samtidig påpeke at en sammenslåing av rådene er foreslått utredet fra nåværende representanter i Råd for personer med funksjonsnedsettelser.

Det vil gi en økonomisk innsparing.

Rekruttering

Det har i perioder vært vanskelig å rekruttere til rådene, og da spesielt varamedlemmer. I inneværende periode har det relativt ofte hendt at rådene ikke har klart å møte fulltallige. Det er i denne valgperioden også tilfelle der en representant er varamedlem i begge rådene. Ved å ha ett råd vil det ikke være behov for to separate varamedlemslister, og sjansen er større for at det vil møte et fulltallig råd hver gang.

Økonomi

Utgifter til den politiske virksomheten er påvirket av følgende hovedelementer:

- Antall møter
- Antall deltakere pr. møte
- Møter på dagtid eller kveldstid

En reduksjon i antall råd og/eller utvalg vil resultere i færre møter og derav reduserte kostnader. Møtegodtgjøring pr. møtedeltaker anslås til kr. 550,- pr. person og 950 kr for møteleder i utvalgene. I tillegg vil det forekomme noe tapt arbeidsfortjeneste, kjøring og servering.

Å redusere antall utvalg med ett, vil gi en innsparing på rundt 65.000 kr.

Å redusere antall råd med ett vil gi en innsparing på rundt 30.000 kr.

I tillegg er det verdt å nevne en sparing av administrative ressurser som brukes for å organisere og delta i disse møtene.

Regnestykket over viser at det er forholdsvis beskjedne summer det er snakk om, og etter kommunedirektørens vurdering er økonomi i denne sammenheng ikke et avgjørende

moment, men at det er viktigere at saken diskuteres ut ifra hvilken organisering man tenker legger best til rette for gode politiske prosesser og beslutninger i Risør kommune.

Kommuneplan

Kommuneplanens samfunnsdel 2023 – 2035 har vært ute på høring, og det er valgt å legge forslaget som er lagt ut på høring, til grunn for denne vurderingen.

For å nå kommunens foreslåtte visjon «Sammen om et bærekraftig og levende samfunn» (bemerk at visjon på dette tidspunkt ikke er vedtatt) vil det være viktig for kommunen å satse på utvikling av gode og inkluderende nærmiljøer og bomiljøer, gode barnehager, skoler og helsetjenester og stimulere til et inkluderende samfunn med rike sosiale nettverk, frivillighet, kultur- og idrettsaktiviteter. (..) For å nå klima- og naturmålene som verden og Norge, har satt, må kommunene gjennomføre tiltak innenfor det kommunale ansvarsområdet. Vi må gå fra ord til konkrete og kraftfulle handlinger - også i Risør kommune.

Innsatstrappa

For å kunne utvikle bærekraftige tjenestetilbud i Risør kommune, bruker vi «Innsatstrappa» som en helhetlig og tverrsektoriell arbeidsmetode. Metoden er utarbeidet i fellesskap i Østre Agder regionråd, og formålet med metoden er:

- Å utvikle en samlet oversikt over kommunens tjenestetilbud og ressursbruk på ulike nivå (trinn).
- Å utgjøre grunnlag for strategisk planlegging og tjenesteyting.
- Å være grunnlag for dialog mellom politikk og administrasjon.
- Å tjene som utgangspunkt for økonomisk planlegging og styring for å omfordele ressurser til tidlig innsats og helsefremming.
- Å endre / forskyve aktivitet fra høyere trinn til mer egenmestring og forebyggende tiltak på lavere trinn.

Vurderinger

Kommunedirektøren vil fraråde en politisk modell der utvalg blir gitt for stor beslutningsmyndighet. Dette vil bidra til at «makta» flyttes ut av kommunestyresalen og grunnlaget for sektorpolitisk virksomhet styrkes. Etter kommunedirektørens vurdering blir det avgjørende viktig i tiden som kommer at vi har politikere og administrative ledere som har fokus på helheten og hva som totalt sett er best for Risør kommune. Ved at kommunestyret beholder beslutningsmyndighet sikres det også at det er valgte politikere som styrer og ikke andre representanter for de politiske partiene som ikke ble valgt av folket i kommunestyrevalget.

Politisk organisering må bidra til:

1. Det er de folkevalgte politikerne som fatter de politiske beslutningene
2. Det må oppleves som meningsfullt og viktig å drive med politisk arbeid
3. Det må oppleves som en overkommelig oppgave å være politiker (uten frikjøpt tid). Dette i forhold til tidsbruk og når tid på døgnet møtene legges m.m.
4. Den politiske prosessen må sikre en kvalitativ god behandling samtidig som den må legge til rette for at behandlingstiden blir så kort som mulig.
5. På samme måte som administrasjon og tjenester må tilpasse seg stadig strammere økonomiske rammer, bør dette også reflekteres i den politiske organiseringen

Kommunedirektørens konklusjon

Kommunedirektøren mener det er fornuftig med følgende politiske struktur i Risør kommune valgperioden 2023 - 2027:

Antall utvalg reduseres fra tre til to ved at Livsløpsutvalg og Kulturutvalg slås sammen til ett Bærekraftsutvalg med ni medlemmer.

Miljø- og teknisk utvalg opprettholdes.

Mulighet for å slå sammen Råd for personer med funksjonsnedsettelse og Eldreråd til et felles råd utredes. Gjeldende organisasjoner gis mulighet til å uttale seg før kommunestyret gjør endelig vedtak.

Ungdomsråd opprettholdes som tidligere.

Kommunestyret vedtar utvalgenes ansvarsområder og vedtaksmyndighet i politisk sak om revidering av «Reglement for politiske organer i Risør kommune»

RETT UTSKRIFT

DATO 5.desember.2023